

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Piața Unirii No. 5.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT:
Parohiile : 200 Lei
Particulari : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA NEOFICIALĂ

De-ale Anului Sfânt.

I.

Sfântul Părinte dela Roma, capul creștinătății întregi, anul 1933 l-a declarat de *An Sfânt extraordinar*, de an jubilar, fiindcă anul acesta se împlinesc 1900 de ani dela răscumpărarea neamului omenesc prin moartea de pe cruce a Fiului lui D-zeu, Isus Hristos.

Și anul acesta, ca în alți *Ani Sfinți*, se poate dobândi *indulgința jubilară*, adică o indulgință pleneră specială, o iertare a tuturor pedepselor vremelnice datorite de om lui Dumnezeu pentru păcatele săvârșite și iertate prin mărturisire, cu acea deosebire, că indulgința pleneră jubilară anul acesta se poate obține *numai la Roma*. Pe lângă scopul acesta special, pe lângă favorul acesta personal, ce-l poate dobândi fiecare creștin pocăit cu adevărat, dacă împlinește la Roma unele condițiuni ce le vom înșira mai jos, Sfântul Părinte a mai asignat Anului acestuia Sfânt și un *scop general*: ca adică prin comemorarea acestui covârșitor eveniment în istoria lumii, popoarele scufundate în grijile lumii acesteia, legate cu legături așa de puternice de lumea trecătoare, meditănd răscumpărarea săvârșită prin moartea lui Isus Hristos, să-și ridice mintea la bunurile cele netrecătoare ale vieții de veci, câștigate nouă de Isus prin răscumpărare și, după sbumciumul în care se sbate azi omenirea să afle pacea și adevărata fericire.

Ce comemorăm.

Lucrurile, la cari trebuie să ne întoarcem cu gândul cu prilejul acestui an sfânt, sunt tocmai acele, a căror amintire o serbăm; aceste sunt: sfânta Euharistie întemeiată de Isus Hristos înainte de moartea sa la Cina cea de Taină, hirotonind totodată pe apostolii săi de preoți; deci și întemeierea preoției creștine o comemorăm; apoi moartea și jertfa de pe Cruce a lui Isus, în care prin o generozitate isvorită din o iubire nemărginită, s'a jertfit pe sine de bunăvoie pentru omenire; Mama cea sfântă și îndurerată, lăsată nouă de Isus ca mamă a tuturor; învierea cea măreață și minunată a lui Isus din morți, arătându-ne prin aceasta că trupurile noastre încă vor învia; puterea dată de

Isus Apostolilor de-a iertă oamenilor păcatele; întemeierea primatului de jurisdicțiune în persoana lui Petru și a urmașilor săi; înălțarea lui Isus la Cer; coborîrea minunată a Spiritului Sfânt și, înfârșit, începutul predicării Apostolilor și întemeierea Bisericii. Iată cu adevărat fapte și evenimente vrednice de comemorat și prin cari, cum zice Sfântul Părinte, s'au deschis omenirii izvoarele tuturor binefacerilor și ale adevăratei civilizații omenеști.

Pentru a putea beneficia de deslegările concese cu prilejul acestui mare și solemn eveniment, e nevoie, ca creștinii să meargă în pelerinaj la Roma, unde se păstrează atâtea relicvii scumpe ale creștinismului: masa pe care a slujit Isus Hristos prima sf. Euharistie, treptele pe cari a fost dus de Pilat și arătat poporului, stâlpul de care a fost legat și sbiciuit, bucăți mari din Crucea adevărată a lui Isus Hristos găsite de sf. Împărăteasă Elena ș. a. — Dar Sfântul Părinte nu e egoist: El vrea să pelerineze lumea nu numai la Roma, ci și la Palestina, la Ierusalim, cari au fost, cum zice sf. Părinte, teatrul însuși unde s'au petrecut acele sfinte evenimente; ba chiar și la alte locuri și catedrale unde se păstrează relicvii în legătură cu patima și moartea lui Isus Hristos; și înfârșit la Lourdes loc distins prin minunile multe și prezența Maicii aceleia care ne-a răscumpărat.

Cum se câștigă indulgința jubilară.

Pentru câștigarea indulginței jubilară este inomis necesară călătoria la Roma, iar acolo trebuiesc săvârșite următoarele lucruri: trebuiesc vizitate de 3-ori cele patru bazilici principale din Roma, în orice ordine: sf. Ioan în Lateran, sf. Petru, sf. Pavel și sf. Maria Maggiore. Vizitele se pot face în aceeași zi, ori în trei zile deosebite. Cu ocazia fiecărei vizite sunt a se recita următoarele rugăciuni: a) Cinci Tatăl nostru, cinci Născători, cinci Mărire Tatălui... în fața sfântului altar; b) încă odată Tatăl Nostru... Născătoare... și Mărire Tatălui... la intențiunea Sfântului Părinte. Intențiunea lui e realizarea scopurilor jubileului, înșirate mai sus, și în plus pacificarea.

popoarelor și libertatea sfintei Biserici. — c) De trei ori *Credeul* în fața sfintei răstigniri a lui Isus din bazilică și exclamarea: Ne închinăm Ție Christoase și te binecuvântăm, căci prin sfântă patima ta ai răscumpărat lumea (sau cu cuvinte echivalente; aici pot fi potrivite cuvintele din ritul oriental: Veniți să ne închinăm... sau: Crucii Tale ne închinăm Hristoase. d) Apoi în fața icoanei Născătoarei de Dumnezeu să se reciteze de *șapte ori Născătoare* de Dumnezeu și cuvintele: Maică sfântă, aceasta s'o faci pentru meritele... sau echivalente (de ex. din ritul oriental: Sub îndurarea ta scăpăm... sau: Ușa îndurării deschide-o nouă...); e) înfârșit, adunându-se întreg grupul la *confessio* (altarul principal) să reciteze din nou odată mărturisirea credinței: *Credeul*. — Făcându-se toate vizitele în aceeași zi, această procedură trebuie repetată *de trei ori* în fiecare bazilică. — Cei ce s'au îmbolnăvit sau murit în Roma sau pe drum, dar cu ocazia pelerinajului și, din această pricină, n'au putut îndeplini cercetările și rugăciunile aceste, din bunăvoința specială a Sfântului Părinte, pot câștiga indulgența jubileului dacă s'au mărturisit și cuminecat.

Afară de aceasta se mai recomandă peieinilor vizitarea bazilicii Sfintei Cruci, unde se află bucăți din adevărata Cruce a lui Isus Hristos și treptele lui Pilat.

Suspendări de indulgențe și facultăți.

Cu prilejul Anului Sfânt 1933, ca și de alte dați, se suspendează, cu excepția celor enumerate mai jos, din 2 Aprilie 1933 până în 2 Aprilie 1934, *toate iertările de pedepse* (toate indulgențele) concese ori cerute, precum și *toate facultățile date* oricui, afară de Roma, *de-a dispensa sau de-a deslega în numele Sfântului Scaun în amândouă forurile* (intern și extern), atât în Biserica de rit latin, cât și în cele de rit oriental. — Totuși fac excepție dela aceasta restricție următoarele indulgențe și facultăți, cari rămân și pe mai departe în vigoare și se pot obține și afară de Roma:

1. Indulgența ce se poate câștiga *in articulo mortis*.

2. Indulgența legată de *Angelus Domini*.

3. Indulgența expunerii de *patruzeci* de ore.

4. Indulgența dată celor ce duc *Sfânta Grijanie*, ori dau lumânări pentru acest scop.

5. Indulgența numită a *Porțiunculei*, ce o pot câștiga *toties quoties* cei ce vizitează biserica Preacuratei din Assisi.

6. Indulgențele concese celor ce vor vizita sfintele locuri din Palestina.

7. Indulgența plenară ce se poate câștiga din 11 Februarie 1933 până în 11 Februarie 1934 de către cei ce vizitează sfintele locuri din Lourdes, fiind anul acesta al 75-lea aniversar de când s'au întâmplat acolo minunatele arătări.

8. Indulgențele ce au obiceiul a le împărtăși cu cu ocazia Liturghiei pontificale solemne Cardinalii,

Nunții Apostolici, Arhiepiscopii, Episcopii, Abații sau Prelații *nullius*, Vicarii și Prefecții Apostolici.

Celelalte indulgențe depline sau parțiale, de orice natură ar fi și în orice mod ar fi concese, *nu se pot câștiga* pentru cei vii, decât *numai pentru cei morți*. Cel ce ar cuteza să publice alte indulgențe decât cele exceptate, cade în excomunicare.

Se suspendă și facultățile și indultele de-a deslega dela cazuri rezervate, dela cenzuri, de-a dispensa dela voturi și de-ale comuta, de-a dispensa dela iregularități și *piedeci* rezervate Sfântului Scaun. — Totuși rămân în vigoare următoarele facultăți:

1. de-a deslega, concese acum recent confesorilor aprobați sau delegați în Palestina și la Lourdes.

2. Rămân în vigoare toate facultățile concese prin Codului Dreptului Canonic.

3. Asemenea facultățile *pentru forul extern* concese de Sf. Scaun Nunțiilor, Internunțiilor, Delegaților Apostolici, Ordinariilor Locurilor și Superioriilor Ordinilor religioase pentru supușii lor.

4. Înșfârșit toate acele facultăți ce le concede S. Penitențierie *pentru forul intern* Ordinariilor sau confesorilor; însă numai pentru acei penitenți, cari, după judecată acestora, în momentul mărturisirii, nu pot face un pelerinaj la Roma pentru a obține deslegarea acolo.

Evident, că confesorilor din Roma anul acesta li se concede o sumedenie de facultăți speciale de-a putea deslega dela diferite păcate și cenzuri. Asemenea persoanelor ordinilor monastice feminine și elevilor lor, li se concede facultatea specială de-a putea dobândi indulgența jubileului și acasă, fără să facă pelerinaj la Roma. Dar despre toate acestea în numărul viitor.

P. T.

Să mai așteptăm...

Observații la un „se“ nereflexiv.*)

Îată concluzia finală a »o seamă de considerații la chestia scoaterii cotidianului nostru«. Pentru atâta treabă nu era nevoie de atâtea citate. A aștepta — mălaiul în gură — știm noi, fără a avea nevoie să ne convingă personalități și savanți străini.

Dar concluzia e prea veche, încât o credeam definitiv demodată. Așa a fost pusă chestiunea și în congresul din Oradea: »nu este încă timpul; să mai așteptăm«. Atunci însă argumentarea era alta, anume chestiunea ziarului nu părea o afacere rentabilă din punct de vedere financiar. După discuțiile cari au avut loc atunci acestea considerații au căzut și s'a delegat o comisie care să se ocupe în special de partea materială a chestiunii. Acum se ivește un nou cap al Meduzei: nu suntem capabili intelectualicește. Este cel puțin surprinzătoare — poate chiar supărătoare — această revenire la argumente complet și definitiv

*) Vezi „Unirea“ (Blaj), No. 5 din 4 Febr. 1933.

combătute și aceasta decădere în o situație, din care credeam că ne-a reușit să ieșim, părăsindu-o definitiv.

Deci: să mai așteptăm și pace. Putem aștepta liniștiți, căci doară nici catolicii din America nu-și prea bat capul cu cotidienele. Trebuie să stăm pe pace mult și bine, fiindcă nu avem oameni cari să scrie un cotidian. Ce-i drept nu ne-am prea ocupat ca să-i căutăm și nici ocazie nu am avut să-i încercăm; dar asta prea puțin contează; căci doar pentru Român părerea personală *a priori* întrunește toate condițiile unui adevăr general. S'au ivit anume lucruri noi și necunoscute; iată ceea ce noi nu știam până acuma: că un bun organ de presă trebuie să aibă un talentat redactor și are nevoie de un serviciu de informațiuni întins și rapid. Să ne fie permis a o spune — așa în trecut — că peste aceste considerațiuni noi am trecut de mult; ne sunt cunoștințe foarte vechi, am putea zice. Românii avem însă un tradițional noroc și nu trebuie să avem altă grije, decât să ne așteptăm ora. Ce păcat, că protestanții nu așteaptă după noi, ci ne-au luat-o înainte de-a binelea, informându-ne prin »Christliche Welt« despre întâmplările din biserica noastră; noi nu avem decât să ne abonăm la foaia lor, în loc să ne facem cheltuieli problematice cu una a noastră.

Fără a fi entuziasmat de logica obiectivă a acestor argumente împrumutate — îmi cer ulterior permisiune — din suscitatul articol, eu trec — fără altă discuție, în mod definitiv — de partea celor entuziasmați, declarând în mod solem, că sunt gata a primi cu conștiința liniștită și împăcată că îmi fac datoria — întreaga răspundere a dezastrului pe care-l risc combătând și condamnând aceasta expectativă inactivă.

Se acuză de grabă un articol, care apare după un an și jumătate de așteptare zădarnică. »Înțelepciunea și judecata prea sunt îmbrăcate în haina auto-sugestiei sentimentale«. Propovăduitorii *credinței* nu prea sunt la locul lor zellemisind entuziasmul. Noi înțelegem foarte bine să ni-se descrie calitățile necesare unui redactor, condițiile și însușirile pe cari să le îndeplinească colaboratorii săi, să se discute modul de organizare a serviciului de informații intern și extern, să se dea directive de conduită, sugestii de colaborare etc.; ar fi probleme destule de precizat și elucidat. În loc de această muncă pozitivă se încearcă a ne convinge, că noi nu putem face nimic. Credem că este păcat a răspândi și a susține această descurajare și desorientare.

O chestiune ca aceasta, și între actualele împrejurări, impune un alt mod de a vedea și necesită un alt fel de a discuta. Nici chiar apărarea justificată prin motive personale locale, ori de alt caracter, nu are dreptul să recurgă la tăgădări. Am așteptat destul și fără nici un rost un an și jumătate. Vrem muncă pozitivă de documentare reală, pentru a lumina chestiunea, iar nu o argumentație împletită din șcientism și nesinceritate, pentru a o putea îngropa. Vremea

trece repede; deja am întârziat; evenimentele se încurcă și ne încurcă tot mai mult, dacă nu luăm o atitudine clară și hotărâtă.

Nicicând, ca azi, lumea nu a fost pregătită pentru o respiritualizare a vieții. După falimentul material, generalizat pe întreaga suprafața pământului, acuma e marele moment de a justifica concepția — singură capabilă de a ne salva — a creștinismului catolic. Trebuie numai credință în această convingere și atunci entuziasmul la fapte nu va lipsi. Dacă stăm bine, datori suntem a face ziarul; dacă stăm rău, e nevoie să-l facem; evident, întâi săptămânal, apoi, după ce se va afirma, cotidian. Puteți alege din premise, dar concluzia numai una singură și neschimbată poate fi: cât mai bine, dar cât mai de grabă.

Și acum în loc de „*respice finem*“ o *finală răspicită*. Vrem și cerem entuziasmul credinței conșinse, singur capabil de fapte mari, cum se cere pentru vremurile de azi. Din această credință, că este o datorie imperioasă de a avea marea armă a presei, pornim conșinși, că entuziasmul nostru va da încredere și curaj și celor neîncrezători în puterile de viață și de muncă ale catolicismului românesc. Pagubă de fiecare clipă pierdută zadarnic în așteptarea fatalistă a proverbia-lului noroc românesc. Deci entuziaștii credinții pe teren!

Dr. med. V. German.

Despre dragostea și râvna ce trebuie să o avem pentru desăvârșire.*)

Sf. Evanghelie zice: „*Fericiți sunt cei ce flămânzesc și însetează după dreptate, că aceia se vor sătura*“ (Mt. 5, 6). Cu toate că acest cuvânt *dreptate* e numele uneia dintre cele 4 virtuți cardinale, totuși acest nume se poate da oricărei virtuți, ba și sfințeniei peste tot.

Noi numim *dreptate*, curățenia și sfințenia vieții; numim *drepți* pe cei sfinți și virtuoși. Înțeleptul zice: „*dreptatea oamenilor drepți îi va izbăvi pe ei*“ (Pilde 11, 6); adică, se vor mântui prin sfințenia vieții lor. Tot în acest înțeles se ia cuvântul *drept* și în alte locuri ale sf. Scripturi. Mântuitorul zice: „*De nu va întrece dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și farizeilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor*“ (Mt. 5, 20); va să zică, dacă nu veți fi mai plini de virtute, mai evlavioși și mai sfinți. Tot în acest înțeles trebuiesc luate și cuvintele Mântuitorului către s. Ioan Botezătorul, care nu voia să-l boteze: „*Lasă acum, căci așa se cade să împlinim noi toată dreptatea*“ (Mt. 3, 15); voind să zică: așa trebuie să fac eu ca să dau pildă de supunere, de smerenie și de toate virtuțile.

Tot la fel trebuie să înțelegem și cuvintele pomenite la începutul acestui capitol, înțelegând că Isus Hristos a voit să ne zică: Fericiți sunt cei ce au atâta

*) Din Calea desăvârșirii creștinești de *Alfons Rodriguez* acum în lucrare.

dragoste și afăta râvnă pentru virtute și pentru desăvârșire, încât ei sunt chinuți ca de-o foame și de-o sete mare.

Sf. Ieronim vorbind despre aceasta, zice că nu e deajuns să avem numai o dorință slabă pentru virtute și pentru perfecțiune, ci trebuie să avem o adevărată foame și sete arzătoare, ca să putem zice și noi cu Profetul: „*In ce chip dorește cerbul spre isvoarele apelor, așa dorește sufletul meu spre tine Dzeule.*” (Ps. 41, 1).

Este lucru foarte important ca să fim bine pătrunși de aceasta dorință și dragoste, deoarece, cum ziceam în capitolul I, dela aceasta atârna întreaga noastră înaintare spirituală; aceasta e întâia recerință, care ne pregătește pentru desăvârșire și unicul mijloc prin care o putem ajunge. „*Inceputul înțelepciunii,*” care nu e altceva decât cunoașterea și iubirea lui D-zeu, în care stă și desăvârșirea; *este pofta arzătoare după ea*” (Cartea Înțel. Sol. 6, 17).

Bine zic filosofii, că ținta sau scopul este acela, care ne mișcă mai întâiu în toate lucrările noastre, dar mai ales în cele morale; astfel că, cu cât dorim mai tare un scop, cu atât ne străduim mai tare a-l ajunge. Deci, încăodată, dorirea puternică și isvorită din inimă a desăvârșirii, e atât de necesară pentru înaintarea noastră sufletească, încât celce n'o dorește, nici nu va ajunge la ea. Dintr'un exemplu ce îl vom da în persoana unui Religios, fiecare va putea vedea aceasta despre sine.

Intr'o casă religioasă e necesar ca cei mai mari să vegheze cu mare grijă asupra celor mai mici, să-i mustre, ba să-i și pedepsească, dacă lipsa o va cere; dar cu toate acestea nu mult plătește un Religios, care își face datoria numai din acest motiv; deoarece acesta va face toate bine, câtă vreme va fi supravegheat, dar va face totul nu din inimă, nu cu o adevărată dorință de a se perfecționa, și deaceea unul ca acesta nu va răbda până în sfârșit.

Este o deosebire între lucrurile cari sunt mișcate din afară și între acele cari se mișcă ele pe sine din lăuntru: în cele ce sunt mișcate din afară, mișcarea se încetinează cu cât se apropie mai mult de termenul spre care sunt mișcate, ca și când arunci o piatră în sus; pe când acele ce se mișcă dinlăuntru pe sine, ca și în cazul pietrei care cade de sus în jos, mișcarea se întefeste cu cât se apropie mai mult de termenul spre care se mișcă. Aceeași deosebire e și între aceia, cari fac lucrurile fie din frica de pedeapsă, fie pentru că sunt văzuți, fie pentru orice alt motiv omenesc și între aceia, cari lucrează numai din dragoste curată pentru virtute și pentru plăcerea lui Dzeu. Aceștia rămân statornici în evlavie și în rugăciune, pe când ceilalți le fac, numai câtă vreme sunt supravegheați, apoi iarăși recad în lenea lor obișnuită. Sf. Grigorie (Hom. 38 în Evang.) zice despre o nepoată a sa, că atâta vreme, cât era învinuită de alte două surori, Tarsila și Emilia, pentru ușorătatea ei și că nu e de loc modestă și reținută cum s'ar cădea să fie o călugărilă, dânsa se făcea serioasă și reculeasă, încât credeai că muștrările i-au folosit și că ar avea de gând să se îndrepteze; dar puțină vreme după muștrare întorcându-se iarăși la ușurătatea ei de mai înainte, petrecea vremea în vorbe deșarte și nu-i stătea gândul decât la jucării și netrebnicii ce le făcea cu alte fete alese din aceeași mănăstire. I-se întâmpla ca unui arc, a cărui sfoară fiind foarte întinsă, în urma întinderii slăbește. Nu trebuie deci să ne mirăm că

mișcările bune din trânsa, fiind pricinuite din afară, n'au avut lungă durată.

Lucrul desăvârșirii creștine nu este un lucru care se face prin silă; ea trebuie să vină din inimă, precum și Isus Hristos, vorbind cu tânărul din Evangelhie, îi spuse: »dacă *vrei* să fi desăvârșit«, pentru ca să ne arate, că îndemnul la desăvârșire trebuie să vină din propria noastră voință. Dacă nu vom avea acest îndemn și această voință, toate îndemmurile mai marilor noștri la aceasta vor rămânea fără rezultat. Din cele spuse vom afla răspuns și la întrebarea ce și-o pune sf. Bonaventura zicând: pentru ce mai demult era de ajuns un singur superior pentru o mie de religioși; ba sf. Ieronim și sf. Augustin ne spun că trăiau și patru cinci mii sub conducerea unui singur egumen; pe când azi nu ajunge unul nici pentru zece și mai puțini. Pentru ce? Pentru că cei vechi aveau o dorință arzătoare după desăvârșire și aceasta dorință îi făcea să folosească orice mijloc pentru ajungerea ei. Înțeleptul zice că *cei drepti vor străluci și ca schinteile pe paie vor fugi* (Înțel. Sol. 3, 7). Sf. Spirit ne învață, că aceasta asemănare trebuie s'o înțelegem despre iuțea cu care înaintează dreptii pe calea desăvârșirii, când sufletul lor este aprins de acest foc dumnezeesc, *ca scânteile pe paie vor fugi*, zice. Inchipuiți-vă cât de repede se lățește focul în paietele uscate: așa de repede înaintează și dreptii pe calea virtuților, când ei sunt bine aprinși.

Așa erau religioșii mai de mult, cari tocmai din această pricină nu aveau nevoie de un superior care să-i îndemne la desăvârșire, ci mai mult să le stămpere zelul. Dacă nu avem aceste simțeminte, nu numai un superior nu va fi de ajuns pentru zece religioși, dar nici zece nu vor fi de ajuns pentru un singur religios, dacă el nu vrea să înainteze pe calea desăvârșirii. Pentru că ce va folosi ca superiorul să-l cerceteze în camera lui văzând dacă se roagă la ora prescrisă? Nu poate el face, după ce a trecut vizita, ce vrea? Și când va trebui să dea seama de conștiința sa, nu va putea el să zică ce va voi, ba chiar să rețacă ceea ce e mai de frunte? Nu va putea el oare să facă să crează superiorii că el se află în stare foarte bună, când el, poate, se află în cea mai ticăloasă stare. Prin urmare nu ajung nici cele mai aspre măsuri de supraveghiere și de silă pentru a face pe cineva virtuos, dacă dânsul nu vrea să fie și dacă dânsul nu se îndeamnă singur la aceasta.

Se potrivește de minune răspunsul sf.-lui Toma Aquinatul ce-l dădu odată unei surori a sale care îl întrebă, cum se va putea ea mântui. *Voinđ*, răspunse el. Dacă vrei, te poți mântui; dacă vrei, poți înainta în virtute; dacă vrei, poți să fi desăvârșit. Totul depinde dela a voi, adică de a voi cum trebuie și de a voi din inimă: deoarece D-zeu e gata a ne da totdeauna darul său. Lipsindu-ne voința, tot ce-ar face superiorii pentru noi, e zadarnic. Tu trebuie să te interesezi de mântuirea ta, căci e lucrul tău; tu singur și-o poți câștiga, pentru aceasta ai intrat în ord. Fiecare trebuie deci să ne dăm bine seama, că îndată ce vom începe să devenim neglijenți în lucrurile mântuirii, îndatăce vom începe să uităm de datoria noastră de a înainta pe calea mântuirii, îndată ce vom începe să facem neglijent deprinderile noastre de pietate, îndatăce vom începe de a nu mai avea o mare dorință de a înainta în virtute și de a ne mortifica, din aceea clipită lucrul mântuirii noastre nu va mege bine. Sf. Ignatie încă statorește la începutul Constituțiunii sale un asemenea principiu. Legea lăuntrică

a carității și a iubirii, zice el, scrisă de Spiritul Sf. în sufletele noastre, trebuie să ne susțină, să ne conducă pe cărarea slujbei lui D-zeu. Flacăra acestei iubiri, setea aceasta nestănsă după slava numelui său, trebuie să ne deștepte și să ne ridice mereu la dânsul și să ne facă să înaintăm în virtute.

Când aceasta dorință este odată bine întipărită în sufletul nostru, trebuie să ne nizuim cu toată grija și cu toată râvna să și dobândim ceea ce dorim, fiindcă așa e firea noastră, că ne simțim porniți spre lucrurile ce le dorim, deaceia zice și Înțeleptul că „*începutul înțelepciunii este o mare dorință după ea*”. (Cartea Înfel Sol. 6. 17). Dar mai este încă un folos în aceasta: și anume, că ori cât de grele să fie lucrurile în sine, iubindu-le într'adevăr, ni-se par ușoare și plăcute. Sau cum se întâmplă că unii religioși se pot despărți așa ușor de lume? dacă nu, fiindcă au voit-o aceasta din toată inima. D-zeu le-a inspirat o dorință mare, numită *grafta vocațiunii*; le-a smuls din inimă toată alipirea și dragostea ce-o avem pentru lucrurile din lumea aceasta, în locul ei le-a sărit dragostea pentru tăcere și liniște, pentru viața religioasă și astfel totul le-a fost așa de ușor; pe când, dimpotrivă, pentruce unor oameni de lume, aceasta deslipire li-se pare așa de grea?; fiindcă D-zeu nu le-a însuflat aceasta voință ca și celorlalți și fiindcă nu le-a făcut darul de a-i chema la aceeași stare de viață. Precum deci, ceea ce ne-a făcut

întrarea la viața religioasă așa de ușoară și plăcută, a fost dorul nostru după această viață și voința statornică, dela care nu ne-au putut abate nici părinții, nici prietiniții noștri, ba nici toată lumea împreună; tot la fel, ceea ce ne va face să ne simțim bine în religie și să ni-se pară deprinderile ei ușoare, va fi tot statornicia voinței, carea ne-a adus la ea. Câtă vreme va ținea această voință, ele ni-se vor părea ușoare, dar îndată ce voința ne va scădea, ele ni-se vor părea grele și neplăcute. De altfel spuneți voi înșivă, ce este pricina, că uneori deprinderile vieții religioase ni-se par așa de grele și neplăcute, iar de altădată ne simțim așa de veseli și mângâiați, săvârșindu-le? Vina nu trebuie s'o punem nici în deprinderi, nici în superiori, ci în noi înșine și în lipsa noastră de râvnă și de dragoste pentru virtute și mortificare. Părintele Avila zice, că un om tare și sănătos va duce cu ușurință o sarcină, pe care unul bolnav ori un copil nici nu o poate ridica. Din lăuntru sufletului nostru vine nepotriveala, dar lucrurile sunt aceleași. Odată ni-se păreau așa de ușoare, încât nu ne costa nici o sfortare dreptinderea lor; și dacă acum ni-se par altfel, vina să o căutăm în noi înșine, cari suntem încă numai copii în virtute, în loc să fim *bărbați desăvârșiți în măsura vârstei depline* (Ef. 4, 13). Noi ne-am îmbolnăvit și am lăsat să se răcească întâiul nostru zel, ce l-am avut la începutul vieții noastre religioase.

trad. P. T.

Din lumea catolică

— **Bulgaria.** Sfântul Părinte prin delegatul apostolic la Sofia a protestat în 16 Ianuarie la regele ortodox al Bulgariei, Boris, împotriva călcării făgăduinței date din partea aceluiași rege cu prilejul căsătoriei sale cu catolica princesă italiană, Giovanna, că toți copiii născuți dintr'această căsătorie vor fi botezați și crescuți în religia catolică. *Osservatore Romano* a publicat documentele scrise ale făgăduinței regale, subscrise de principesa Giovanna și de regele Boris. Contra acestei făgăduinți fiica părechii regale născută deunăzi, Maria Luiza, a fost botezată de clerul ortodox.

— **Estonia.** Cele două mii de catolici ai Estoniei, deși de diferită origine etnică, tot au reușit a întemeia un ziar catolic duminical, de opt pagini, în format mare, tipărit la Torpat, în limba estonică. Colaboratorii sunt mai ales convertiții dintre intelectualii țării; redacția este în mâinile Părintelui Werling din Societatea lui Ișus; abonații sunt mare parte și protestanți. La Reval, capitala țării, catolicii au fondat în timpul din urmă un conviciu catolic cu 14 interni și 8 semiinterni. Tinerii convictori frecventează după dorința părinților lor liceele orașului cu limba de învățământ estonică, rusească ori germană. Din liceul rusesc doi tineri vor face la vară bacalaureatul și vor pleca la Roma spre a intra în colegiul papal rusesc. Cinste să fie acelu grupuleț modest de catolici, cari fiind mai nainte aproape cu totul necunoscuți, au dobândit două succese așa îmbucurătoare. Un catehism catolic mare în limba estonică s'a tipărit anul trecut.

— **Japonia.** După statistica misiunii catolice japoneze misiunea avea în 30 Iunie 1932 douăsprezece districte bisericești. Numărul catolicilor s'a urcat în timpul dela 1930—1932 dela 92.798 la 98.143. Preoți străini erau în 1932 în Japonia 240, indigeni 59; frați călugări pentru a ajuta pe preoți în activitatea lor erau străini 88, indigeni 120. Surori străine 511, indigene 245, Seminaristi 290.

— **Brazilia.** În ținutul brasilian Matto Grosso Părinții Salesieni au dobândit în timpul din urmă succese admirabile, și anume în ciuda greutăților foarte mari. Așa d. p. dieceza Corumba, încredințată activității lor, este așa de mare ca Franța întreagă, are însă numai 200 mii de locuitori și numai 12 misionari. Unul dintr'înșii trebuie să facă o călătorie de 1500 kilometri pentru a ajunge la vecinul său. Cu toate aceste împiedecări misionarii Salesieni au făcut în 1931 pe cheltuiala lor proprie 380 kilometri de șosele și au fondat 4 spitale pentru câte 50 de bolnavi și mai multe școli pentru agricultură, ba chiar la Corumba un liceu cu 200 de școlari. În toate parohiile există societăți de binefacere și pentru creșterea creștinească a tinerimii. Autoritățile braziliene mărturisesc lămurit, că Salesienii au civilizat ținutul Matto Grosso. Înainte de 30 de ani erau acolo numai 30 de coloniști, cari erau totdeauna în războiu cu Indienii. Astăzi găsim acolo 20.000 de locuitori albi și Indienii trăiesc cu dânsii în pace bună, se deprind cu munca regulată și au familii cu câte 5—6 copii, pe când într'un sat al Indienilor păgâni 15 familii au numai 3 copii.

— **India.** Dela începutul mișcării spre sfânta unire cu Roma, între Jacobii Indiei au trecut deabia doi ani. Totuși printr'o deosebită constituție apostolică din 11 Iunie 1932 Sfântul Scaun a creat pentru Iacobii uniți o proprie *provincie bisericească* cu arhidieceza Tiruvalla, capitala politică a statului indian Travancore și cu dieceza Tiruvalla. Arhiepiscop-mitropolit este Mar Ivanios, care începu trecerea la catolicism; episcop de Tiruvalla este Mar Theophilos. El are în noua sa dieceză 21 de preoți, 2 biserici, 18 capele și 37 de stații cu peste două mii de suflete. Populația orașului rezidențial i se arăta la început cam ostilă, de când însă a văzut, că și după primirea sfintei Uniri Mar Theophilos are toate onorurile cuvenite unui arhieru catolic, el se bucură de stima obștească a tuturor straturilor populației și primește în multe localități alți convertiți noi la Unire; în timpul din urmă doi preoți și un diacon trecură la catolicism. O mare greutate se ivește pentru Uniți, cu clădirea lăcașurilor sfinte și cu dobândirea locului pentru cimitire. Tocmai preoții trecuți la sfânta Unire au pus îndată întrebarea: »Unde vom înmormânta pe morții noștri« Într'o localitate vrăjmașii sf. Uniri stărneau fel de fel de greutăți spre a zădărnici contractul cumpărării unui loc pentru cimitirul Uniților. Slavă Domnului, că n'au reușeau.

— **Clerul indigen superior în Misiuni.** Preotul secular Anamit Ioan Tong a fost numit în 10 Ianuarie a. c. coadiutor al Vicarului apostolic de Phal-Diem, cu dreptul de succesiune. El era mai înainte secretar episcopal și dela 1926 paroh la Saigon. Așa și în Anam, în Indo-China, s'a făcut începutul clerului indigen.

În China însăși preotul secular chinez *Iosif Fan* a fost numit Vicar Apostolic de Tsining. El va fi al 19-lea episcop indigen în China.

— **Persia.** Un conte persian, Neculai Markarow, a fost hirotonisit la Viena preot catolic. Tatăl lui era Armean neunit, mama lui catolică. Când era copil, mama să a fost ucisă de Turci, de aceea prietenii familiei lui l-au adăpostit într'o mănăstire catolică, unde trecu la catolicism, pentru care arătase aplecare și mai înainte. După terminarea studiilor într'un seminar catolic în Austria primi sfânta preoție.

— **Rusia.** După veștile ziarelor Stalin, atotputernicul dictator al Rusiei, a finut deunăzi o cuvântare de mai multe ceasuri spre a arăta starea foarte favorabilă a Rusiei întregi în ori și care privință. Pentru a mări însemnarea practică a cuvântării ea a fost publicată prin radio. Ceea ce a zis Stalin, reprezintă Rusia în culori cu adevărat aurii. Rămâne însă necesitatea de a dovedi, că cele zise de dânsul sunt și adevărate. Dar cât de puțină credință putem da vorbelor frumoase ale lui Stalin, ne arată cartea Rusului Pantelimon Romanow: „*Trei părechi de colfuni de mătasă*“, editată la Berlin. Într'însa nu-i se prezintă în

forma istoriei unui inginer al drumului de fer viața cea de toate zilele a cetățenilor ruși. Vedem lipsa mijloacelor de traiu, frica continuă de spionaj, tic-seala silită a familiilor în locuințe, conflictele zdrobitoare între gospodari din cauza colectivismului.

Ni se spune apriat, că după ce Dumnezeu a dispărut din mijlocul societății omenești, n'a rămas altceva decât dobitocul în formă omenească, cu lupta sa pentru existență. Această existență, care respinge orice simț delicat, orice gând liber, orice viață socială, orice individualitate nesilită, este totdeauna și moartea căsătoriei. Femeia, care ar trebui să fie adăpostul bărbatului și mângâierea lui, se vinde pentru trei perechi de colfuni.

Autorul cărții strigă către Europa civilizată: »Bolșevicii ne-au pus spinarea. Ca niște sclavi egiptieni ne-au gonit, să clădim o piramidă, care trebuie să fie totodată mormântul nostru. Se pare că aceeași primejdie va veni peste jumătatea omenirii întregi. Așa de temeinic și cu atâta trăinicie nu s'a scobit încă niciodată piatra neamului omenesc și se apropie ziua, în care această piatră va crepa sub loviturile bolșevicilor și se va zdrobi până a se preface în praf«.

Să dea Dumnezeu, ca apusul creștinesc al Europei să-și strângă toate puterile spre a se apăra împotriva bolșevismului.

Distrugerea care ne amenință ar fi îndoită: morală, dar și materială-financiară. Nu trece nici o zi, în care însăși presa sovietică să nu se plângă, »că planurile industriale și agricole se aduc la îndeplinire cu o neglijență criminală«. Adevărat este, că nu ne putem mira de o astfel de neglijență. Muncitorilor li s'a luat orice drept; țăranii sunt numai niște sclavi fără condițiile cele mai elementare ale vieții și cei dela putere voiesc să-i silească a munci cum se cade. Așa d. p. cărămidăria de la Engels pe Wolga ar trebui să furnizeze pe an 20 milioane cărămizi, dar organul oficial al republicii Wolga constată, că a furnizat numai 45 procente și în schimb are un deficit de 209.000 de Ruble. O zi muncitorii erau lăsați cu totul fără pâine, plata li se dă foarte neregulat, așa încât refuzau să mai muncească în timpul hotărât.

Stalin, spre a dovedi reușita renumitului plan bolșevic »de cinci ani«, în cari industria rusească ar ajunge la înălțime, aduce cifre uimitoare. Dar nimeni nu le poate controla imparțial. Guvernul sovietic administrează cele industriale și le controlează totdeauna, sau mai bine este judecător în cauza sa proprie. Așa nu poate cere să-l credem. Înainte de câțiva ani guvernul bolșevic a dat în judecată pe mai mulți ingineri și statisticieni, ale căror cifre în darea de seamă nu ajungeau la înălțimea aprecierii oficiale ale funcționarilor bolșevici. Lor li s'a reproșat că au făcut pagubă guvernului, că le lipsește însuflețirea înaltă revoluționară, care face, ca cele imposibile să fie posibile. Așa acei bărbați și-au pierdut funcțiile.

De loc nu-i adevărat, că în Rusia nu sunt oameni fără muncă. Masse mari de țărani fără avere, sărăciți, din cauza gospodăriei colectiviste, călătoresc plini de desperare prin Rusia întreagă. La granița română au fost împușcați d. p. mulți emigranți ruși cari n'au mai putut răbda ticăloșia raiului sovietic.

Un profesor german din cercul cunoștințelor mele la Berlin a fost deunăzi la Petersburg (Leningrad). Cu greu găsi el, străinul, ceva de mâncare. În hotelul destinat pentru musafiri străini, lipseau merindele. Când vroi să caute mâncare în cantina muncitorilor, ei se plâneau, că străinul le ia mâncarea. Așa trebui să-și cumpere pe cale privată ceva de mâncat și plăti pentru o jumătate de kg. de unt 36 de mărci germane (1440 de Lei). Un distins German, bun (cunoscut de-al meu, catolic, trimise deunăzi rudelor sale surghiunite în Siberia 68 mărci, pentru cari autoritățile bolșevice trebuiau să le dea merinde. Rușii exilați primeau pentru suma susnumită (2720 de Lei) două pâni mici și o jumătate de kilo de zahăr.

Din ținuturile Silesiei germane vre-o șase muncitori germani, socialiști, au fost deunăzi o jumătate de an în Rusia, pentru a cunoaște starea lucrurilor de acolo. S'au întors însă în Germania foarte desamăgiți și răspândiau pretutindeni experiența lor tristă, care îi sili să se întoarcă în Germania sărăcită.

Un înalt fost funcționar ministerial german, socialist și evreu, Dr. Weichman, stătu tot așa timp mai îndelungat în Rusia spre a vedea cu ochii săi soarta așa de laudată a muncitorilor. După întoarcerea sa în Germania a publicat observațiile sale într'o carte. Cu aceeași carte în mâni un vicar catolic dela Oppeln destăinuie muncitorilor catolici ai aceuiaș oraș misterele bolșevice și-i convinse, că laudărosul Stalin în cuvântarea sa de mai multe ceasuri nu merită de loc crezare. Să nu-l credem nici noi, poporul român, căci strașnic mai vrea să ne arză.

P. Felix Wiercinski S. J.

CRONICI

— **Promoție solemnă, sfințire de steag și adunare generală la Societatea „Preasfintei Inimi” dela catedrală.** Lipsa de spațiu în numerele trecute ni-a împiedecat să dăm seama până acum cititorilor noștri despre frumoasele solemnități ce au avut loc Duminecă în 15 Ianuarie crt. în Societatea Preasfintei Inimi dela catedrală. — Desvoltarea uimitoare ce a luat această societate în timp atât de scurt, precum și roadele de evlavie ce le produce, sunt într'adevăr de admirat. Inițiată abia în 27 Dec. 1931 sub formă de Apostolat al rugăciunii, societatea, prin cultul și devoțiunea către Preasfânta Inimă a lui Isus ce se practică în ea, a atras un număr imens de membrii și credincioși. Datorită acestei devoțiuni, prezentată sub forma ritului oriental, biserica noastră ca-

tedrală, care înainte duminică și în sărbători d. m. la Vecernie e raîndurerător de goală, azi e cercetată de un număr cel puțin atât de mare ca la sf. Liturghie înainte de masă. Doamne și domni din societatea alesă, împreună cu micii burghezi dela periferii și persoane de serviciu de condițiuni umile, se adună cu acelaș zel și dragoste să aducă închinăciunea datorită dragostei nesfârșite a lui Isus reprezentat sub simbolul Inimii sale preasfinte. Pe lângă rodirile de sfințenie și evlavie sinceră produse în sufletele membrilor de orice categorie socială, practicanți ai acestei devoțiuni, prin această societate s'a ajuns la sustragerea afluenței credincioșilor mai simpli către sectele pocăite cari, se știe, atrag pe cei simpli tocmai prin devoțiuni și pietism. Aprehensiuni de ordin ritual — de altfel neîntemeiate, căci devoțiunea se împlinește în formă de ectenie orientală, cu răspuns triplicat de *D-ne îndură-te spre noi* și rugăciuni cu exclamațiuni proprii ritului oriental, iar binecuvântarea euharistică anexată devoțiunii nu are nimic antidogmatic ori antiritual — credem, că trebuie să înceteze, în fața imenselor roade de binefacere ce le produce societatea în sufletele credincioșilor membrii ai ei. Cu ocazia promoției solemne a membrilor, săvârșită de însuși Exc. Sa episcopul diecezan *Dr. Valeriu Traian Frențiu* prin împărțirea medaliei cu fondă roșie a Inimii lui Isus, cu inscripție românească, și a cărții de membrii, s'a constatat, că societatea numără 220 membrii cari cercetează regulat devoțiunea și se împărtășesc mai de multe ori pe lună. Societatea are și o secție caritativă foarte activă care a ajutat în cursul iernii nenumărați săraci cu bani și alimente. Tot însuflețirii aprinse ce o au membrii pentru Societate i se datorește faptul că în timp așa scurt Societatea și-a confecționat un steag frumos, care a fost sfințit de Exc. Sa episcopul tot în cadrul solemnității din 15 Ian. crt. Steagul a costat peste optmii Lei; au contribuit mult la confecționarea lui d-na *Maria Silaghi* (dând materialul) și d-na *Sofia Bara* (care l-a confecționat, dând lucrul de mână). — În după amiază aceleiași zile de 15 Ian. societatea și-a ținut și adunarea generală anuală pe gestiunea 1932. Adunarea a fost deschisă printr'o cuvântare a Păr. *Dr. Ludovic Tăutu*, directorul diecezan aprobat de centrala din Roma al Apostolatului rugăciunii, care arată însemnătatea și trebuința asociațiilor Inimii lui Isus pentru zilele de azi, prin care asociații credincioși au de scop să-și modeleze sufletul și caracterul după însușirile desăvârșite ale Inimii lui Isus care ne cheamă la imitare; va vedea oricine ce consecințe practice decurg din această modelare și perfecționare pentru viața individului și a societății. Un membru al Societății Inimii lui Isus care soarbe desăvârșirea din isvorul însuși al oricărei desăvârșiri morale, imitând Inima lui Isus, se sfințește nu numai pe sine, îndreptându-și greșelele și înfrânându-și patimile, ci-și revarsă cu dragoste perfec-

țiunea sa și asupra altor persoane. — Adunarea generală a prezidat-o d-l Dr. *Savu Marta* avocat președintele mirean al Asociației. A urmat un raport asupra activității de un an (1932) citit de Păr. paroh *Il Ion Gârleanu* directorul spiritual local al Asociației. Din acest raport se vede nu numai silința membrilor de a se perfecționa prin participarea numeroasă și regulată la devoțiunile către Preasfânta Inimă ce se țin în fiecare Duminică și sărbătoare în catedrala gr. cat., și prin cuminecări dese, ci și alte străduințe și realizări ale Societății. Astfel se amintesc șezătorile culturale-religioase ce le-a ținut Societatea în cursul anului 1932, una impozantă de tot cu concursul școlii normale, al celei de aplicație și a teologilor în Casa Națională, care a fost tixită de lume cu acest prilej, iar alta la școala normală, conferențiând păr. director local la una despre Roma și la alta despre Lourdes cu proiecțiuni; între realizările materiale se amintesc îmbrăcarea alor 60 copii săraci dela școlile primare cu ghetete, paltoane, rochițe și alte obiecte trebuincioase, precum și ajutorarea alor 200 persoane cu alimente și lemne în cursul iernii grele. Societatea și azi împarte lunar ajutoare în pâine și lemne celor lipsiți; recent s'au împărțit 250 kg. pâine proaspătă comandată la brutărie. — Corul teologilor, care a dat concurs la serbare, a executat frumoase cântece. — Toate aceste realizări dovedesc imensa binefacere spirituală și materială ce o săvârșește această asociație în mijlocul membrilor ei numeroși, semn vădit că Inima Preasfântă a lui Isus, din ale cărei virtuți se inspiră, o ajută și o protejează. Dumnezeu cu ea!

— **Șezătoarea Agrului catedralei.** Duminică în 29 Ian. Agrul de pe lângă-parohia catedralei a ținut la școala normală unită o preareușită șezătoare culturală. În fața unui numeros public a conferențiat foarte interesant d-l *Iosif Silaghi*, profesor la liceul Gojdu, despre Olanda; d-l conferențiar a expus interesant specialitățile acestei țări: indiguirea terenului și lupta împotriva apelor mării, cultivarea lui, precum și orașele mai de seamă și operele lor de artă; conferențiarul a fost ascultat cu viu interes. Au mai executat două cvartete la vioară elevii școlii normale.

— **Șezătoarea Astrului Oradea.** Duminică în 12 Februarie crt. »Astrul« organizația Oradea a ținut întâia sa șezătoare publică anul acesta, sub înaltul patronaj și presidiu al Excelenței Sale Episcopului diecezan Dr. Valeriu Tr. Frențiu. Excelența Sa, salutat de președintele Astrului, studentul *Salustiu I. Turdean*, a ținut celor prezenți — public și studenți — o frumoasă cuvântare despre evenimentul mare al acestui an: Anul Sfânt, arătând datoria noastră și foloasele ce le putem avea ținându-l cum trebuie. A vorbit apoi cu mult elan despre rosturile Agrului președintele *Salustiu I. Turdean*. Salutul centrului studențesc Oradea l-a talmăcit însuși președintele aceluia,

studentul *Terentie Nonu*, spunând frumoase cuvinte de apreciere despre străduințele Astrului și despre activitatea bisericii unite din ale cărei școli a ieșit și D-Sa. Arată necesitatea accentuării și a cultivării naționalismului și a creștinismului mai ales aici la frontiera de Vest. A fost viu aplaudat. Studentul *Stoicănescu* a citit câteva versuri proprii, iar studentul *Valer Pop* a recitat; stud. *Oșan* a cântat cu o frumoasă voce de bariton cântece naționale. A mai recitat poezie comică *E. Pelle*. Publicul a ieșit foarte satisfăcut de aceste prestațiuni ale universitarilor noștri, animați de cel mai frumos ideal: recreștinarea mentalității societății de azi.

— **Agru în Drighiu.** Deși sosită cu întârziere, înregistrăm aci cu plăcere vestea despre frumoasa serbare ce-a aranjat-o Agrul în comuna *Drighiu* (jud. Sălaj) în ziua de Crăciun 1932 sub prezidiul d-lui medic de circumscripție *Dr. Simeon Petri*, în sala școlii primare în fața unui numeros public de intelectuali și țărani din loc și jur. Serbarea a deschis-o d-l președinte Dr. S. Petri medic de circ. în Nușfalău, care, într'o cuvântare însuflețită, arată scopul Agrului în care toți creștinii de bine trebuie să facă front pentru Domnul. Arată multele curente ce mișună în lume să vâneze suflete, dar datoria noastră este să le alungăm dela noi și să ținem cu tărie la credința părinților noștri. Incepe apoi desfășurarea programului compus din 9 puncte, cum urmează: 1. Bună dimineața Moș Crăciun — cor mixt. 2. Noi vrem pe Domnul cor mixt pe 4 voci. 3. Moș Crăciun — recitare. 4. O ce veste... cor mixt. 5. Cislă — operetă de Porumbescu, cor mixt. 6. Fecioara din Lourdes — cor mixt. 7. Pe cărare sub un brad — doină, cor mixt. 8. Teatru: *O șezătoare*, de d-na E. Dr. Aciu, jucată de 18 persoane. 9. Cântec popular de Fr. Hubic. — Programul l-a executat Societatea corală »Gh. Pop de Băsești« condusă de zelesul și iscusitul învățător local *Gheorghe Magda*, care, cu talentu-i iscusit a reușit în două luni și ceva să pună în picioare un cor mixt apreciabil, care e fala și bucuria sătenilor. Păr. local On. *Ștefan Sabo* a mulțumit emoționat tuturor, îndeosebi d-lui preș. Dr. *Simeon Petri* și harnicului învățător *Magda*, absolvent al școlii normale gr. cat. din Oradea, pentru frumoasa muncă ce au depus. Publicul a mers foarte încântat și satisfăcut dela această serbare.

Un agrist asistent

POȘTA RED. ȘI ADM.

— **„Legea Românească“** Oradea. Aveți puținică răbdare. Vă vine rândul și Dv. Vreți să vă cunoașteți propria ticăloșie în a perverti și a denatura mereu? Vă veți vedea în propria Dv oglindă. — Parcă aveți mai mulți minori în redacție decât noi; nerăbdarea e semnul caracteristic minorilor. Nu veți scăpa să nu vă arătăm cine sunteți. La revedere!

— **Almanahul „Presa Bună“** pe anul 1933 Iași, 80 p., prețul 15 lei. Incepând cu anul 1912, institutul de editură „Presa Bună“ din Iași, editează, din an în an, acest bun și prețios almanah pentru folosința Românilor catolici de ambele rituri. Cuprinsul bogat și variat al acestui almanah, face ca acest calendar să fie răspândit în rândurile catolicilor români.

— **Almanahul revistei populare catolice „Viața“** pe anul 1933, Săbăoani, Jud. Roman 80 p., prețul 12 lei. Un almanah pentru creștinii catolici români de ambele rituri, editat de părinții franciscani români din eparhia catolică a Iașilor, Cuprinsul bogat și mult variat al acestui almanah ne îndreptățește să l recomandăm cu toată căldură.

